

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 01 березня 2019 року

м. Хмельницький

№72/07-рк/к

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали заяви Дунаєвецького районного споживчого товариства від 21 грудня 2018 року №71 (вх. від 27.12.2018 року №72-01/50),

ВСТАНОВИЛА:

До Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) надійшла заява Дунаєвецького районного споживчого товариства від 21 грудня 2018 року №71 (вх. від 27.12.2018 року №72-01/50) щодо встановлення різних ставок податку для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб на нерухоме майно, яке використовується для здійснення комерційної діяльності.

В ході розгляду заяви встановлено наступне.

Дунаєвецька міська рада (надалі – Дунаєвецька МР) утворена відповідно до Конституції України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та в своїй діяльності керується Конституцією України та чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Дунаєвецька міська рада в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території міста Дунаївці, та державних інтересів, проводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Дунаєвецька міська рада є правомочною розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворених ними органів.

Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Рішення Дунаєвецької МР, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території селища підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

В ході розгляду заяви встановлено, що Дунаєвецькою міською радою прийнято рішення тридцять сьомої сесії міської ради VII скликання «Про встановлення місцевих податків та зборів на території Дунаєвецької міської ради на 2019 рік» від 22 червня 2018 року №3-37/2018 (надалі – Рішення).

Додатком 1.1 вищезазначеного Рішення встановлені різні ставки податку на нерухоме майно для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які є власниками торговельних будівель (готелі, ресторани, склади, тощо), які використовуються для здійснення комерційної діяльності (для юридичних осіб ставка по місту 0,8 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв.², для фізичних осіб-підприємців 0,2 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 кв.²).

Відповідно до підпункту 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України, ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Згідно з листом Дунаєвецької міської ради від 18.01.2019 року №02.04-24/162 ставки податку на нерухоме майно для фізичних осіб-підприємців встановлені, як для фізичних осіб.

Також у листі зазначено, що платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки відповідно до пункту 266.1.1 статті 266 Податкового кодексу України, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Пунктом 1 статті 320 Цивільного кодексу України передбачено, що власник має право використовувати своє майно для здійснення підприємницької діяльності, крім випадків, установлених законом.

Суб'єктами права приватної власності є фізичні та юридичні особи.

Статтею 325 Цивільного кодексу України встановлено, що фізичні особи можуть бути власниками будь-якого майна, за винятком окремих видів майна, які відповідно до закону не можуть їм належати.

Оскільки стаття 266 Податкового кодексу України не визначено такого платника, як фізична-особа-підприємець, то такий платник – власник об'єктів житлової та нежитлової нерухомості сплачує податок на нерухомість за нормами, передбаченими для фізичних осіб.

Дані пояснення не спростовують факт встановлення різних ставок податку на нерухоме майно, яке використовується для здійснення господарської діяльності фізичним особам-підприємцям та юридичним особам, так як згідно з підпунктом 266.5.1 пункту 266.5 статті 266 Податкового кодексу України, ставки податку для об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних та юридичних осіб, встановлюються за рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, залежно від місця розташування (зональності) та типів таких об'єктів нерухомості у розмірі, що не перевищує 1,5 відсотка розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 квадратний метр бази оподаткування.

Таким чином, вищезазначені повноваження покладені на органи місцевого самоврядування.

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Згідно з статтею 55 Господарського кодексу України, суб'єктами господарювання визнаються учасники господарських відносин, які здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

Таким чином, відповідно до Господарського кодексу України та Закону України «Про захист економічної конкуренції» фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи – підприємці є суб'єктами господарювання.

Отже, внаслідок застосування Дунаєвецькою міською радою різних ставок податку на нерухоме майно для здійснення господарської діяльності юридичні особи несуть більші порівняно з фізичними особами-підприємцями (конкурентами) витрати в період використання такого майна.

Так, для прикладу, торгівельні заклади Заявника розміщені у м. Дунаївці, поруч із магазинами, які належать фізичним особам-підприємцям.

Відповідно до Рішення Дунаєвецької МР Заявник сплачує податки на нерухоме майно, яке використовується для господарської діяльності під магазини у розмірі 0,8 % розміру мінімальної заробітної плати за 1 квадратний метр бази оподаткування, а фізичні особи-підприємці 0,2 %.

Таким чином, для фізичних осіб-підприємців, які діють на одному товарному ринку з юридичними особами, надаються переваги у конкуренції, які ставлять їх у привілейоване становище.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Виходячи з наведених законодавчих норм, виконання органами влади зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися завдяки саме власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції. В свою чергу, недотримання зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та, відповідно, до не здійснення органами влади заходів, які сприяють розвитку конкуренції,

здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

Тобто, Дунаєвецька МР, своїм рішенням створила нерівне, неконкурентноспроможне середовище для підприємницької діяльності, зокрема, для юридичних осіб, оскільки вони вимушені сплачувати податок більший у порівнянні з іншими учасниками ринку - фізичними особами-підприємцями, при тому, що вони здійснюють свою діяльність на одному товарному ринку та на одній території (вулиці).

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції є антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

Відповідно до абзацу сьомого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 вказаного Закону, вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Відповідно до пункту 3 статті 50 зазначеного Закону, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Таким чином, Дунаєвецька МР встановила різні ставки податку на нерухоме майно фізичним особам-підприємцям та юридичним особам, що суперечить вимогам законодавства.

Отже, окремі суб'єкти господарювання здобувають переваги над іншими не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких і є вплив органів місцевого самоврядування.

Враховуючи вищевикладене, дії Дунаєвецької МР, які полягали у затвердженні додатку 1.1 рішення тридцять сьомої сесії міської ради VII скликання «Про встановлення місцевих податків та зборів на території Дунаєвецької міської ради на 2019 рік» від 22 червня 2018 року, яким встановлено різні ставки податку для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб на нерухоме майно, яке використовується для здійснення комерційної діяльності, зокрема: під готелі, ресторани, склади, тощо, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання надаються переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії Дунаєвецької міської ради не призвели до суттєвого обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Дунаєвецькій міській раді (вул. Шевченка, 50, м. Дунаївці, 32400, ідентифікаційний код юридичної особи 04060714) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, внаслідок яких окремим суб'єктам господарювання надаються переваги, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції шляхом застосування єдиного підходу при визначенні ставок податку на нерухоме майно для суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність на одному товарному ринку.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення у двомісячний строк з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

О. Федорчук